

JULEKRYBBE

etter Markusevangeliet

Grete Refsum

Startpunkt

Ideen bak *Julekrybbe etter Markusevangeliet* startet med en invitasjon fra Unge kunstneres samfunn (UKS) i 1989. De ønsket å arrangere en juleutstilling der spirituelle og religiøse tema skulle inngå. Min inngang var den kristne julen og jeg bestemte meg for å ta utgangspunkt i evangelietekstene.

Markusevangeliet

1989 var et år med lesninger fra Markusevangeliet. Evangelisten Markus har ingen beskrivelse av Jesu fødsel og barndom. Hans tekst åpner med en profeti av profeten Jesaja, så følger en beskrivelse av døperen Johannes som maner folk til dåp og omvendelse, og deretter presenteres den voksne Jesus som kommer til Johannes for å bli døpt. Hvordan ser en julekrybbe ut i forhold til denne teksten?

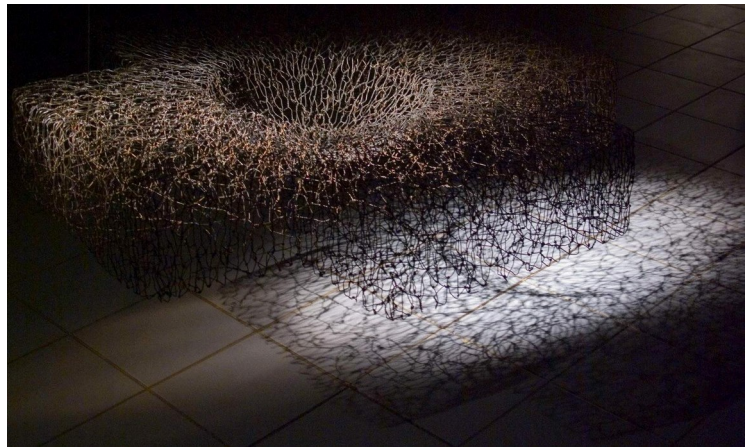
Kunstnerisk intensjon

Arbeidet jeg ønsket å lage skulle vises i UKS' lokaler og publikum ville etter all sannsynlighet være kirkefremmede. Hvordan kunne jeg uttrykke noe som betrakterne kunne ha glede av?

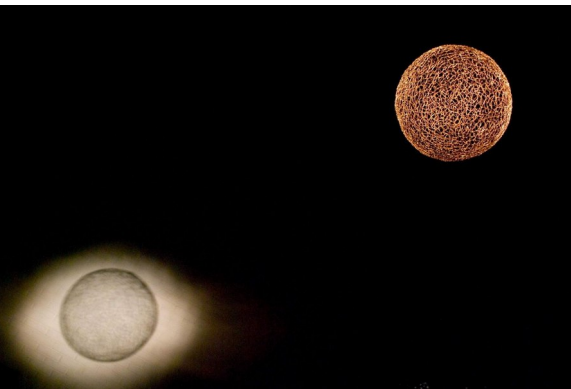
Jeg tenkte at et rasjonelt, historisk-kritisk utgangspunkt måtte være akseptabelt og uomtvistelig.

Hva vet vi sikkert? At det har blitt født et guttebarn i Israel/Palestina for rundt 2000 år siden. Den voksne mannen Jesus er beskrevet i flere kilder utover bibelens tekster, med navn og virke, og at han ble drept som oppvigler ved korsdød av romerske myndigheter. Disse opplysningene regnes for historisk sanne.

Så kom ideen om å lage en abstrakt utgave av julens budskap. Jeg tegnet et kryss på ateliergulvet, et korsmerke som et fast punkt. Herfra konstruerte jeg opp en symmetrisk korsform som ligger flatt på bakken.

Alle foto: Jørgen Bjerke

Jeg hadde allerede begynt å arbeide med kors/krusifiks. Ingen vet hvordan Jesus fysisk så ut, og fordi jeg var mest opptatt av virkningen han har etterlatt seg, begynte jeg å representere ham - det hellige - ved sirkler og tomrom. Jeg tenkte at det er denne tilsynekomsten av hellige vi feirer julenatt, den må være noe konkret og ha en fylde.

Så ble det en stor skinnende kuleform i kobber. Som en konsekvens av formen, laget jeg en nedsenkning i den, en slags grop som i et rede, klar til å ta imot dette som skulle komme.

Fordi adventstiden er en prosess, akkurat som graviditeten tar tid, laget jeg et verk i to deler, en bevegelig installasjon der symbolet for det hellige kan falle på plass gradvis, og legge seg til rette på julaften: det hellige har kommet til oss.

Resultat

En abstrakt julekrybbe i to deler:
- en korsform i glødet jerntråd (120x118x21) cm
- en kobberkule med diameter ca. 40 cm.

Arbeidet er et symbolsk uttrykk for inkarnasjonens mysterium:
Jesus ble født og synliggjorde det hellige for oss.

